

Нобеловата бактерия

На великите откриватели и грешките им са велики

Последната Нобелова награда за медицина, присъдена в края на 2005 г., ни навежда на интересни размисли и заключения.

Първо. Новите нобелисти в действителност не са първооткриватели на Хеликобактер пилори (ХП). Те, така да се каже, са открили топлата вода, защото тази бактерия е била описана от учени още в края на XIX век. Само че, както това се случва твърде често в науката, първият откривател не е проумял ролята на въпросната бактерия и поради това я отминал като безвредно и незаслужаващо внимание творение от живия микросвят. Значи по-точно е да се каже, двамата нови нобелисти през 1982 г. изолират не “непознатата дотогава бактерия”, а преоткриват и осмислят реалните функции на една бактерия, открита близо век преди тях.

Всъщност истинското откриване на ХП става не в края на XIX век, когато само е регистрирано нейното съществуване, а почти към края на XX век, когато е осъзната и доказана нейната зловредна роля в здравното състояние на човека.

Второ. Това става благодарение на самоотвержения ход на д-р Маршал, който се заразява нарочно с ХП, за да докаже на скептично настроените си колеги, че тази бактерия наистина причинява стомашна язва. Демонстрацията му е не само дръзка и впечатляваща, но и успешна. Откритието на Маршал и Уорън е едно от най-бързо приетите – само 3-4 години след обявяването му – открития в медицината. По-бързо са били утвърдени и въведени в практиката може би само фантастичните рентгенови лъчи.

Трудно обаче могат да се изброят всички медицински открития, които са си проправяли път през джунглата на неверието, негативизма, завистта, невежеството и прочие бурени. Толкова дълго са били премълчавани, пренебрегвани или дори отричани някои от големите медицински творения, че впоследствие са били един вид преоткривани...

Трето. Защо на лекарите им е било трудно да приемат твърденията на Уорън и Маршал за достоверни, след като близо един век преди това е доказана болестотворната роля на други бактерии и вируси – като вируса на беса (Луи Пастър) или бацила на туберкулозата (Роберт Кох).

Проблемът през 1982 г., когато Уорън и Маршал обявяват своето откритие, възниква върху факта, че откакто съществува медицина, стомашната язва е била обяснявана и лекувана по различни начини, като при всички случаи никога дори не е била дори допускана идеята за възможен бактериален произход на това толкова разпространено заболяване.

Добре и в наши дни се срещат граждани и немалко лекари, които живеят с представите за язвата отпреди 1982 г. Тогава всички смятаха, че тя се причинява от силен стрес, лоша храна и много стомашни киселини. И днес някои язвеници се “самолекуват”, като пият сода бикарбонат, без дори да подозират, че нейният благоприятен ефект е краткотраен, а впоследствие содата предизвиква задълбочаване на язвената болест. А мнозина лекари и сега самоуверено потискат стомашните киселини и “лекуват” язвата с химикали от рода на симетидин, ранитидин, фоматидин, квамател... По същество тези медикаменти са търговски названия на стария тагамет (по-късно побългарен като биомед), за който още през 1978 г. имаше достатъчно клинични доказателства, че причинява психични отклонения, импотентност, рак...

Някои пък гласуват доверие на омепразола (биопростол), който макар и да облекчава състоянието на болния, не се докосва до инфекциозния причинител на язвената болест.

Четвърто. “Язвите се дължат на предаването на бактерията Хеликобактер пилори от родители на деца”- четем в публикацията по повод на присъдената Нобелова награда.

Това е вярно и невярно. Преди всичко все още няма безспорни доказателства, че тази инфекция се предава по рождение (както това става със сифилиса, СПИН или лаймската борелиоза например), макар че вероятно това е възможно.

Ако вече е прието хеликобактериозата да се нарича “семейна болест”, то е

поради изобилните данни, че тя се предава не просто от родители на деца, а се предава чрез целувки (любовни) или когато различни членове на семейството пият течности (мляко, вода, кафе, сок и т.н.) от един и същ съд – чаша, бутилка и пр., при условие че поне един от фамилията е заразен с тази инфекция.

От това става ясно, че неинфектиран човек може да се инфектира не само от своите родители, а от всеки заразен индивид, ако не спазва строга лична хигиена!

Има предположения и за други начини и пътища на заразяване (моята хипотеза визира всички видове сексуални контакти, кръвопреливане и пр.), но засега няма проучвания в тази посока.

Пето. През 1998 г. една от издигнатите кандидатури за авторитетната Нобелова награда бе на д-р Бари Маршал. Тогава Нобеловият комитет допусна поредната от многобройните си грешки, като пренебрегна тази достойна номинация и слава Богу, през миналата 2005 г. Нобеловото жури се коригира само.

Шесто. За съжаление същият Нобелов комитет едновременно с коригиране на оценъчната си грешка от 1998 г. допусна нова грешка от информативно-експертно естество. Тя се съдържа в обръщението на Нобеловия комитет в шведския институт “Каролинска” при връчване на наградата: *“Благодарение на откритието на Маршал и Уорън язвената болест вече може да се лекува с кратък курс антибиотици и киселинни инхибитори.”* В действителност това твърдение съдържа само оскъдна частица от истината за терапията на бактериалната язва. Фактите са следните.

1. Само една незначителна част от инфектираните с Хеликобактер пилори оздравяват вследствие на лечението със споменатите медикаменти.

2. С антибиотици и киселинни инхибитори (лечебните комбинации са много, като три от най-ефективните принадлежат на покойния вече български клиницист и учен **проф. Григор Мечков**) може да се лекуват, **но не могат да се излекуват огромен процент от тези язвеници.**

3. Докато се лекуват – било успешно, било неособено успешно, с два, три или повече терапевтични антибиотични курса, пациентите получават сериозни странични ефекти като срив на имунната система с всички негативни последици от това, орална и чревна кандидоза и т.н.

4. Твърде много пациенти с бактериална язва са противопоказани и не

подлежат на това медикаментозно лечение поради непоносимост към антибиотиците.

5. Тук мога да вмъкна факта, че български лекари са лекували успешно стомашни язви много преди откритието на д-р Маршал и д-р Уорън, прилагайки трихомонацид. Чисто емпиричен подход, който обаче може да се има предвид и днес като евентуална алтернатива на цитираната от Нобеловия комитет антибиотична терапия.

6. Всъщност единственото адекватно, рационално, обосновано, ефикасно и безвредно лечение при хеликобактериозата е лечението с природни продукти. Възможностите са неограничени, но тук ще се спра само на някои от най-препоръчителните варианти.

I. **Саменто** – 2 x 1, 3 x 1, 2 x 2, 3 x 2, половин час преди хранене, с чаша чай Ройбос. Срок – от 1 месец до 1 – 2 години!

II. **“Я-17”**, моя билкова комбинация – от 1979 г. Три пъти дневно преди хранене. Срок – един-два месеца.

III. **Люти чушлета**. Един път дневно, дозата - в зависимост от индивидуалната поносимост. Срок – 1 ден до 1 месец.

Седмо. Според Нобеловия комитет “В момента бактерията ХП почти не се среща в Западна Европа, но в Източна Европа и в развиващите се страни инфекцията засяга до **20%** от населението”.

Няма нищо по-далеч от истината!

Дори по повод присъждането на Нобеловата награда на д-р Маршал и д-р Уорън западната преса подчертава, че 50% от населението на земята е инфектирано с ХП. Има достатъчно изследвания, които доказват, че в някои страни заразените с ХП са около 20-30%, а в други – 70-80%.

Осмо. Вестник ”Гардиан” отбелязва, че диагностирането на ХП става чрез тестове за антитела, чрез биопсии, взети по време на гастроскопия, или чрез неинвазивен дихателен тест.

Тази информация се нуждае от прецизиране. Защо?

а) Защото и сега повечето специалисти гастроентеролози робуват на своя навик и на инертността, добита през предишните 2-3 десетилетия, като прибегват главно към гастроскопия и биопсия. Колкото и да изглежда високонадежден, този

метод не достига дори 90% достоверност. Има не един и два случая, когато такава биопсия “доказва”, че пациентът не е инфектиран с ХП, а впоследствие само след 1–2 месеца човекът умира от стомашен рак, причинен от “несъществуващата” бактерия ХП...

б) Да не говорим, че този метод е не само ненадежден, но той е и некомфортен, неприятен, мъчителен за болния. А освен това може да предизвика и усложнения – наранявания, кървене и пр. Достатъчно е да знаем, че само за девет месеца тази манипулация е довела до три смъртни случая, и то не къде да е, а в елитна българска болница...

в) “Неинвазивният” дихателен тест не е толкова безопасен, както го представят някои автори, при това той е най-ненадеждният от всички диагностични методи за търсене на инфекцията с ХП.

г) Трябва ясно да се каже, че днес има великолепни експресни диагностични тестове за ХП, произвеждани във Финландия, Великобритания, Израел и т.н.

Най-добрите от тези тестове имат следните предимства:

- **Най-прецизни и надеждни** – тяхната достоверност надхвърля 96%;
- **бързи** - резултатът от тестването излиза само за 10 минути;
- **евтини** – всъщност тези тестове са по-евтини от всички диагностични методи за ХП;
- **абсолютно безопасни** – тестването става с 1- 2 капки кръв от пръста.
- **удобни** - пациентът може спокойно да се тества по всяко време от денонощието, дори и да е закусил или обядвал.

Девето. Какво показва лечителският ми опит с хеликобактериозата?

1. За моя голяма изненада ХП се оказва една от най-жилавите, упорити, трудно изкореними бактерии! Това се обяснява преди всичко с обстоятелството, че ХП е вградена дълбоко в стомашната лигавица и обичайните лечебни средства достигат трудно до нея или изобщо не достигат, понеже солната киселина в стомаха ги неутрализира и обезсилва.

2. Въпреки това кралицата на всички билки – **Саменто** (разновидност на Котешкия нокът – *Unkaria tomentosa*) се справя с тази инфекция, без

никакви странични ефекти за болния. Една от първите ми излекувани пациентки се сбогува със стомашната язва (а покрай това и със сенната хрема, и с високото си кръвно налягане) само за един месец, като вземаше по 1 капсулка дневно Саменто от 120 мг. Обичайното лечение при възрастни пациенти е със Саменто 600 мг и трае от 2–3 месеца до 12–18 месеца, като дозировката се движи от 2 x 1 или 3 x 1 до 2 x 2 или дори 3 x 2 капсули дневно, половин час преди хранене, с чаша чай Ройбос.

3. Има и други подходящи билки като **Нони** например.

4. Първото успешно билково лечение на бактериалната язвена болест приложих през 1979 г.

След като 14 години боледувах от пептична язва (или нервен стомах, или колон иритабиле, или гастродуоденит, или язва на 12-пръстника, или бог знае какво), но за всеки случай имах непрекъснати проблеми със стомаха и червата: болки след нахранване и по всяко друго време (най-вече след любимото ми кафе), стомашни киселини, газове, подуване, оригване, тежест, запек, дискомфорт и т.н. Лекарите и лечителите ми предписаха едно подир друго всички съществуващи медикаменти, билки, екстракт от охлюви, пчелни специалитети и т.н. Ефектът – нула. Не можех да хапна никакъв плод с люспа или ципа, никакви сурови зеленчуци, дори лющените зърна на фасула или лещата ме караха да съжалявам, че изобщо имам стомах и черва.

По друг повод през юни 1979 г. попаднах в хематологията на Александровска болница. След близо два месеца почивка на болнично легло ме изписаха с неясна диагноза – всички лимфни възли ми бяха болезнени и набъбнали колкото фасулено зърно. Нещо като лимфоденит. Казано на български – болна лимфна система. Ако това изобщо е диагноза... Макар че по време на болничния ми престой бях изследван и консултиран най-малко от 30 университетски суперспециалисти – от невролог и хематолог до андролог и отоларинголог, от гастроентеролог до нефролог.... Всуе!

Прочетох една популярна брошура, току-що издадена от някакъв съветски академик, който правеше световен обзор на знанията за лимфните заболявания. Разбрах, че дори най-учените хора са в неведение за функциите и болестите на лимфната система и благоразумно насочих вниманието си към някои по-ясни мои здравни проблеми.

Понеже ми дадоха близо двумесечна болнична отпускат – тоест да мрам, а на мен не ми се мреше, защото моят живот все още не беше започнал – след като получих предварително двете си заплати, отидох в най-голямата билкова аптека.

Купих по един пакет от всички налични над сто вида билки. Прибрах се в миниатюрната си квартира – една кухничка на “Графа”, току под камбаната на църквата “Свети Седмочисленици”, и отворих дебелите академични книги по фитотерапия. Бях ги купувал редовно с намерението като се пенсионирам, да се заровя в тях. Вече бях нещо като пенсиониран, дори още по-лошо – осъден да не стигна до пенсия.

И понеже най-много ме тормозеха моите стомашно-чревни проблеми, те ми се сториха елементарна задача в сравнение с лимфната загадка. Смятах, че все някак ще мога да се справя с непокорното си храносмилане. Освен това имах предвид, че “ние сме това, което ядем”. Че ако храносмилането работи добре, това ще повлияе благоприятно и на ставите, и на сърцето и, разбира се, на проблематичните ми лимфи. Отказах се от многобройните готови рецепти. Казах си, че ако тези рецепти бяха ефикасни, хората щяха да ги използват масово, вместо да страдат и умират от рак, астма, диабет, артрит и т.н. Заех се да изготвя, да си съставя моя рецепта. След като се запознах със съдържанието и действието на десетки и стотици билки, от всички подбрах 17.

От какви принципи се водех при този подбор?

1. Изключих всички билки, за които бе отбелязано, че са отровни. Оставих ги за фармацевтите и фармаколозите. А и защо да прибягвам до рискови билки, когато за всяка болест има достатъчно ефикасни билки, които са безвредни и безопасни.

2. Подбрах билки, приятни на мирис и вкус.

3. Включих три групи билки.

* Първата група от пет-шест билки обхващаше растения с кръвоспиращо и/или ранезарастващо действие: зарасличе (чер оман), овчарска торбичка и т.н.

* Пет-шест билки с меко, слюзесто действие, които покриват болната лигавица с нежен защитен филм: ленено семе, живовляк и т.н.

* Пет-шест билки с успокоително и обезболяващо действие: жълт кантарион, маточина и т.н.

4. Формата: чай, а дозата – три пъти дневно по една чаша, около половин час преди хранене. Съображенията са ясни и без обяснения.

5. Още при съставяне на тази моя първа билкова прескрипция имах предвид холистичния принцип – да лекувам не болестта, а болния, не един орган или една диагноза, а цялото тяло. Не само язвата, а целия стомашно-чревен тракт, не само храносмилателната система, а и сърдечната, лимфната, имунната, нервната.

В изброените 17 билки имаше стотици, хиляди лечебни съставки, които щяха да свършат тази колосална работа. А щяха ли да я свършат наистина?

Почнах да пия букетния чай. Всеки ден по три пъти. Когато дойде 21-ият ден, реших, че е време да проверя ефекта.

На 22-ия ден си изпих сутрешния чай и рискувах – закусих малък сандвич с филийка хляб, намазана с масло, две маслинки и четвърт глава суров лук. Лукът беше най-голямото предизвикателство. Него не можех да го ям дори още преди да се разболея, още от детските си години.

Едва ли някой някога е изпитвал по-силно вълнение, страх, надежда, примесени в неописуем коктейл. Минаха два-три часа, а стомахът се спотайваше. Май че бях успял. На следващия ден закусих с половин глава лук, а на третия изядох цяла глава. Успехът беше факт! Резултатът беше фантастичен! Аз обаче не смеех да се радвам, защото се опасявах, че все пак болките и киселините могат да се върнат.

След месец тръгнах на работа, но цяла година не спрях да си пия “Я-17” три пъти дневно. Сутрин и вечер си пиех билките в къщи, а за обяд си носех чая в специално бурканче.

Нито язвата, нито гастритът, нито колитът се обадиха през следващите десетина години! Скоро след това успях да излекувам свои близки или колеги с доказани стомашни язви, гастрити и колити...

Към края на годината – 1979, вече имах отговор и на основния въпрос – все пак от какво се причинява стомашната язва? След продължителни главоблъсканици открих ключа към истината. Като анализирах подробно и всестранно за кой ли път описаното съдържание и приложение на въпросните 17 билки, забелязах, че макар и да бяха твърде различни, те всички без една имаха и общ знаменател, едно общо качество - **действаха антибактериално! Ерго - язвата се причинява от бактерия!!!**

От някаква бактерия, но това вече са подробности – микроскопът лесно и бързо ще покаже коя е тази бактерия, как изглежда и т.н. А за лечението ѝ няма проблем – или моята рецепта “Я-17”, или подходящия антибиотик, макар че аз никога не съм препоръчвал лекарство, чието име даже означава “против живота” (анти-биотик).

През 1982 г. отивах на почивка със семейството си. От гара Септември взехме теснолинейния влак за Велинград. Родопски красоти – неповторимо! Влакчето обаче не лети като в Луна парк, а пълзи като буболечка по склоновете на планината. По едно време ме завладяха отново моите лечителски страсти и рекох на жена ми: “Знаеш ли – аз разбрах от какво се причинява язвата, от бактерия! Жалко, че не съм лекар – иначе само за един месец щях да лекувам няколко язвджии с антибиотици и щях да докажа, че причинителят на болестта е от бактериален характер!”

След три седмици се върнахме в София. Прелиствайки новия брой на любимото ми тогава списание “Наука и техника”, попаднах на кратка информация и извиках на търпеливата ми съпруга: “Нали ти казвам, че имаш не съпруг, а гений! Виж какво пишат – австралийски лекар лекува стомашна язва с антибиотици.”

Моите медицински занимания, открития, постижения ми доставяха несравнимо удоволствие.

Не изпитвах необходимост да ги публикувам или патентовам. Съзнавах какви главоболия и непреодолими препятствия щяха да застанат на пътя ми – нали нямах медицинско образование, а виждах на какъв огън се печаха и дипломираните медици, които дръзваха да изобретят нещо...

Около 1970–75 г. развих една **теория за инфекциозния характер и на така наречените неинфекциозни болести или заболявания с “неизвестен произход”**. През следващите трийсетина години в световния научен печат се появиха над 30 авторитетни публикации – потвърждения на моята теория. Най-известно сред тези трийсетина открития е откритието за бактериалния произход на стомашната язва.

Най-фантастичното откритие обаче още не е публикувано – бактерията **Борелия бургдорфери** е замесена във възникването над 666 болестни състояния (симптоми, синдроми, диагнози), от които засега съм идентифицирал 127 заболявания по смисъла на съвременната нозология (наука за класификация на болестите).

Доказал съм, че лаймската спирохета може да причини значителна част от

тях: артрит, фибромиалгия, Паркинсон, инфаркт, инсулт, Алцхаймер, шизофрения, депресии, АЛС (амиотрофична латерална склероза), очни и слухови болести, дерматити, розацея, псориазис, М.С. и т.н. – до 127.

Най-ценното доказателство са получените лечебни резултати, когато третираме тези “диагнози” като лаймска болест, каквато се явяват те всъщност в повечето случаи.

5. Някои пациенти, инфектирани с ХП, се оплакват, че не могат да си позволят удобно, ала скъпо лечение със Саменто. Ако имат късмет да понасят консумирането на люти чушки, те биха могли да се лекуват и безплатно, с лек от своята кухня. За тях ще разкажа следната неизмислена история.

Някъде около 1970 г. медицинската сестра М.Н. работеше в “Пирогов” и страдаше от хронична стомашна язва. Може би от системните болки или и по други причини М.Н. имаше и психични проблеми, недиагностирани ясно и категорично. Един ден, вероятно в момент на тотален пристъп – и психически, и болков от язвата – жената си приготвя пълна чиния с попара, в която натрошава и 2-3 леко препечени люти чушлета.

Когато близките ѝ разбират какво довършва в чинията си тази изстрадала жена, те веднага повикват помощ от нейния институт “Пирогов”.

От толкова люти чушки като че ли може да избухне пожар. Естествено се очаква да изгори лигавицата на стомашно-чревния ѝ тракт, да се “спука” язвата ѝ, да почне обилно кървене...

Нищо такова не се случва.

Болната е превъзбудена, но това е обяснимо – и с нейната ”особена” психика, и с лютото гориво, което е погълнала. Обаче за изненада на спешните лекари тя възвръща все повече спокойния си вид и не се налагат никакви медицински интервенции като промивки на стомаха, нито пиене на някакви течности или лекарства.

Повече никога и никой не чува сестра М.Н. да се оплаква от ужасната си язва. Когато след около един месец тя се подлага на всички възможни апаратни изследвания, специалистите рентгенолози, ехографисти и гастроентеролози само констатираат белезите на една бивша язва.

Между другото това не е единственият случай, когато стомашната язва бива излекувана с люти чушки. Горедолу около същото време 1970 г. – в Италия, струва ми се в Милано или Неапол, едно семейство на лечител отваря дрогерия, в която се предлагат само препарати от люти чушки - прахчета, таблетки, тинктури и пр. И най-купувани били таблетките от люти чушки за лекуване на язвена болест.

Публикацията за италианските люти чушки излезе на български език в сп. “Наука и техника” на БТА.

Има още много билки, кандидати за ефективно лекуване на стомашна язва, но защо разказах за моята билкова комбинация “Я-17”? Всъщност изобщо нямах намерение да правя това, ала сега изпълнявам молбата и горещата препоръка на колежата журналист, езотерика (аз не съм езотерик) и страстен почитател на природната медицина Весо Сейков. Той заяви, че поне като българин, като патриот и пр. съм длъжен да запозная с тази история и читателите, а не само приятелите-слушатели. Може би наистина си струва...

Защото това, както отбелязах, стана три-четири години преди откритието (1982 г.) на най-новите Нобелови лауреати да облети планетата!

Десето. Пак по настояване на Веселин Сейков ще добавя и още един фрагмент от моите контакти с ХП.

Една сутрин, после ми казаха, че било 4 или 5 октомври, рано-рано нахвърлих върху белия лист някои идеи, които ме тормозеха през нощта.

Озаглавих ги “Гнилите Нобелови награди за медицина”.

Първо споменах с няколко реда за италианската професорка – Нобелов лауреат, чиято афера впоследствие бе разнищена и се установи и корупция сред членовете на Нобеловия комитет, и фалшиво, мнимо откритие на лауреатката, но...

Добавих и втори пример с PCR метода на Мулис (Нобел за 1998 г.), който според моите наблюдения и проучвания не е това, за което му е присъдена наградата.

Но за тези два случая и за още не един и два от дългия списък на Нобеловите лауреати ще разкажа друг път, на друго място.

Като контрапункт на случаите, когато наградата е бивала давана незаслужено, посочих и случай от 1998 г., когато наградата е била отказана на двама

изключителни откриватели, които я заслужаваха отдавна, още от 1982 г., когато те доказаха, че стомашната язва се причинява от бактерията, наречена впоследствие ХП. Откривателите са: д-р Бари Маршал и д-р Робин Уорън.

Времето не ми стигна да довърша първоначалните си наброски и тръгнах за редакцията. Там ме изненада една от сътрудничките, която ми поднесе изрезка от вестник от същия ден. Агенциите съобщаваха, че Нобеловият комитет тази година е присъдил наградата за медицина на д-р Бари Маршал и д-р Робин Уорън за откритата от тях бактерия ХП, причинител на стомашната язва, гастрита, стомашния рак..

След малко дойде и Весо Сейков. Като чу цялата история, нарече я..... и заяви категорично, че не бива да зачерквам описания епизод с отказаната на д-р Маршал награда през 1998 г. – това си е документ, рече Весо, и аз го послушах, както се вижда.

Когато се върна на темата за гнилите медицински Нобелови награди, случаят с д-р Бари Маршал ще си остане непокътнат... Може пък Весо Сейков да има право...

Аз обаче си имам свой зрителен ъгъл за подобни явления. Такива **странни съвпадения** винаги са ме впечатлявали, затруднявали, озадачавали.... Някъде към 1970 г. прочетох в сп. “Наука и техника “ на БТА статия за **случайните съвпадения**. Авторът бе не кой да е, а някакъв германски физик от световна класа, може би Хайзенберг (Нобелов лауреат). забравил съм името му, но не забравих, а започнах да колекционирам мои наблюдения върху случайните съвпадения. Изумителни факти се натрупаха. А обяснение – никакво.

Моята бележка за отказаната награда на д-р Маршал и събитието по присъждане на д-р Маршал на същата награда в един и същ ден бе едно от най-необичайните, най-странните случайни съвпадения...

Единайсето. Изкушавам се да разкажа и за пътя на най-модерните диагностични тестове за Хеликобактер пилори към българския пациент.

Всеки, който е изследван с ендоскопската сонда, е запазил спомена за нещо неприятно и гадно, което не би си позволил повторно. А повторното и трето, и четвърто тестване е наложително, ако при първото е установена проклетата бактерия. Нали трябва да се провери какъв е ефектът от лечението, да се докаже, че бактерията е

елиминирана.

Няма да забравя първото ми и единствено докосване до ендоскопската сонда. Беше 1979 г., а мястото – XXIII софийска поликлиника. Един любознателен гастроентеролог, който лекуваше успешно улцерозен колит с билки, боравеше с най-новата медицинска апаратура за диагностика. Престраших се, легнах на кушетката, но предварително се уговорихме с доктора, че искам и аз да надникна в апарата. Сондата бе последен японски модел, с три окуляра. Процедурата започна с проблем – наложи се докторът да изразходва не едно, а две флакончета анестетик, за да обезчувстви невротичното ми гърло, и сондата се плъзна по хранопровода, усетих я да гъделичка стомашната ми лигавица. Докторът поиска да вземе тъкан за изследване, но аз размахвах ръка в знак на несъгласие. Той ми подаде единия окуляр и аз видях пожара на остро възпаления ми стомах. Тогава Хеликобактер не беше открит още от никого! После се самоизлекувах с моята прескрипция “Я-17” и, както отбелязах, повече от десет години нямах стомашно-чревни оплаквания.

През 1995 г. обаче моят незаменим приятел и преводач-сътрудник Георги Илиев ме ощастливи със здравна новина. По стар навик той слушаше няколко западни радиостанции и дори водеше рубрика във вестника **“Здраве от ефира”**.

Та в един прекрасен априлски ден на 1995 г. той ощастливи слуха ми със съобщението, че англичаните са създали прост, удобен и експресен тест за диагностиране на Хеликобактер пилори. Мечтаният антипод на ужасната ендоскопска сонда. Веднага съчинихме писмо до Би Би Си. Гошо го преведе и изпрати. Молехме колегите от Би Би Си да ни предоставят адреса на компанията производител. За наша радост отговорът дойде съвсем скоро и ние се обърнахме веднага към производителя с искане за внос в България. Производителите бяха изненадани и трогнати и ни пратиха не само нужната информация, но и кашонче с 10 безплатни комплекта за тестване.

Душата ми пееше и танцуваше (може би защото аз самият не съм много сръчен в тези изкуства). Помолих един водещ български гастроентеролог да пробваме този тест, създаден само преди 2-3 месеца в Англия. Доцентът гастроентеролог прие предизвикателството. Условихме се, че той ще си прави прегледите и диагностирането както досега – с най-модерен гастроскоп, с биопсия и т.н., а бързият английски тест ще бъде контролен (само с една капка кръв от пръста). И разбира се – безплатен. Един

вид бонус от “Лечител”. Исках да се убедя във високата надеждност на английската разработка. Уверих доцента, че този тест ще се прилага най-напред от него, така че бизнесът му няма да пострада. “Лечител” тогава нямаше условия за подобни манипулации.

Доцентът си имаше свой модел или манталитет на мислене и протакеше и отлагаше пробването на теста под претекст, че нямал подходящи пациенти. А и двамата знаехме, че той има поне един-двама такива пациенти всеки божи ден. Протакането продължи, докато изтече срокът за годност на теста.

Доцентът погребва шанса на българските пациенти да се ползват от най-доброто и най-евтино постижение на медицинската мисъл наравно с другите бели хора – англичаните. Минаха години, докато осъществихме първия внос на съвършения експресен тест за Хеликобактер пилори. Той е перфектен – само за 10 минути при цена 10 лв. и достоверност над 96% българите могат да узнаят дали са или не са инфектирани с нежелателната семейна и любовна бактерия “Хеликобактер пилори”.

При лечението на хеликобактериозата (разбирай гастрит, язва, стомашен рак) този тест е незаменим, кажи го идеален, за контролиране на лечебния процес.

Дванайсетото. През последните десетина години първи и единствени влязохме във връзка с д-р Бари Маршал и публикувахме три интервюта с него (бр. 5/1994 г., бр.18/1995 г., бр. 10/2004 г.).

Тринайсетото. Бях шокиран от отношението на медицинските експерти в Европейския съюз към проблема хеликобактериоза. Господата препоръчваха да не се бърза с терапията. Нещо повече – те съветват хората да не се лекуват изобщо, ако имат установена инфекция с Хеликобактер, ала нямат болестната симптоматика. В сайта на фондацията на д-р Маршал попаднах на същото становище. Затова адресирах конкретните си въпроси до великия откривател. Отговорите бяха публикувани, както посочих, във в. “Лечител”, бр. 10/2004 г.

Поради безчислените ми ангажименти не успях да изразя публично своето несъгласие с д-р Маршал. Правя го сега.

Преди това се запознах с най-новите гледни точки по този въпрос на водещи гастроентеролози и микробиолози от цял свят – от Япония до Канада, от САЩ до

Финландия... За съжаление у мнозина от тях се прокрадва същата абсурдна идея – инфектираният пациент с Хеликобактер пилори да не се лекува, ако няма симптомите на болестта.

Разбирам съображенията им, но те са повече от елементарни – да не натоварваме излишно организма, ако той все някак се справя и сам с инфекцията, макар и да знаем, че не може да се самоизлекува...

Тук има да се обсъдят още няколко неща.

1. Тъй като дипломираните медици познават, признават и прилагат само една терапия – антибиотичната, може би са прави, като не препоръчват лечение, докато инфектираният се намира в инкубационния период. Може би те си дават ясна сметка колко вредни и колко неефективни са и най-модерните антибиотици. А може би искат да спестят разходи на здравната каса?

2. Според някои незащитени хипотези и неаргументирани твърдения на различни учени след елиминиране на ХП от организма човек развивал рак...? Това становище, изглежда, се споделя и от д-р Маршал. Никой обаче не обсъжда въпроса – дали ракът се развива **след** ликвидиране на ХП, или **поради** отстраняването на ХП?! Това очевидно не е едно и също. И нещо повече – напълно естествено и логично е ракът да се появи след ликвидиране на ХП, тъй като бактерията вече е сътворила пъкленото си дело, дала е тласък на раковия процес...

3. Още не мога да повярвам, че един интелект като този на д-р Маршал, който декодира болестотворната роля на ХП и доказва, че тя причинява гастрит, язва и рак, ни съветва да не се лекуваме заради ХП, ако тя е налице, но болестта, примерно рака, още го няма... Излиза, че трябва да чакаме, докато ХП предизвика рак и чак тогава да се лекуваме...?! Срещу какво? Срещу рака е невъзможно, срещу ХП е късно!!! Тогава вече можем да унищожим пациента, но не и болестта, дори в някои случаи – не и ХП!!!

Значи още през 1982 г. бе доказано, че ХП причинява смъртоносния стомашен рак, но откривателят на ХП – д-р Маршал, ни увещава да не пипаме любимата му бактерия, ако тя все още не ни е докарала рака...

Човек чете подобни авторитети и се замисля дали нещо не е зле със зрението или с мисленето, защото нали изглежда невероятно да допуснем, че д-р

Маршал и компания могат да грешат толкова елементарно, очевадно и абсурдно. Уви! Д-р Маршал потвърди, че продължава да стои на тази позиция, като дори не пожела (кой знае защо?) да я обясни, обоснове, защити!?!...

Може би само на великите откриватели е позволено или приляга да правят и велики грешки!

Четиринайсето. Години наред след откритието през 1982 г. инерцията продължава да произвежда неистини, лъжи и заблуди относно произхода и лечението на стомашно-чревните страдания: гастрит, язва, колит и пр.

Е, има и грешки от прекален ентузиазъм... Един съветски професор писа, че тази бактерия причинява 100% от язвите на храносмилателния тракт. Във всички случаи това е крайно и невярно твърдение, защото отдавна и неопровержимо е доказано, че язви се предизвикват и от употребата на медикаменти като кортикостероиди или от нестероидни противовъзпалителни средства като волтарен, фелоран, ибупрофен и т.н.

Ако непомерното преувеличаване ролята на Хеликобактер пилори е май единично изключение, то многовековните заблуди, според които язвата е заболяване от неинфекциозен вид, продължават да битуват в главите, в практиката и в публикациите на лекари от днешния ден. Изглежда, за близо четвърт век те не са нито чули, нито чели за Хеликобактер пилори като водеща причина за гастрита, язвата или рака на стомаха.

През 2002 г. излезе книгата "Победете гастрита" от доц. д-р Светлана АНГЕЛОВА. И в тази специализирана книга за гастрита, гастродуоденита и язвената болест от 165 страници няма нито една страница, нито един абзац, нито едно изречение, нито една дума за бактерията, която причинява тъкмо гастрит, язва, рак на стомаха и Бог знае още колко болести! Бактерията, за която и учени, и деца знаят, че се нарича "семейна болест", бактерията, заради която бе присъдена последната Нобелова награда за медицина на д-р Робин Уорън и д-р Бари Маршал.

И тази книга е издадена през 2002 г. - 20 години след историческото откритие на двамата нобелисти. След като във в. "Лечител" се появиха над 40 публикации за Хеликобактер пилори!

Дори в годината 2005, когато целият цивилизован свят научи за тази

бактерия благодарение на новата Нобелова награда за медицина, в България излезе някаква си “Домашна енциклопедия за здравето”, в която случайни истини си съседстват с изобилни неистини. Сред авторите на злополучната “енциклопедия” има и лекар, и научни сътрудници, и явно босоноги съставители на медицински справочници. Статията за гастрита предъква брадясали представи за болестта отпреди десетилетия. Изброяват десет (!) вида гастрит, но не споменават поне един път Хеликобактер пилори като причина за това заболяване. Което обаче не им пречи за лечението на “суперфициален гастрит” да препоръчват не друго, а поне няколко медикамента, съдържащи алуминий, за който отдавна се знае, че предизвиква стомашен рак, а в добавка – и Алцхаймер. За това “Лечител” писа подробно още през 1996 г.

*Атанас ЦОНКОВ,
Главен редактор на в. “Лечител”*